

MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM

(MPP)

2021/2022

Obsah

OBECNÝ ÚVOD	3
CÍL MINIMÁLNÍHO PREVENTIVNÍHO PROGRAMU	3
CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	5
ANALÝZA SOUČASNÉHO STAVU VE ŠKOLE	6
PRÁCE ŠKOLNÍHO METODIKA	6
PRÁCE ŠKOLNÍHO KLUBU A ŠKOLNÍ DRUŽINY.....	6
PRÁCE OSTATNÍCH PEDAGOGICKÝCH PRACOVNÍKŮ	7
METODY A FORMY PRÁCE K OSVOJENÍ PREVENTIVNÍCH OCHRANNÝCH KOMPETENCÍ	8
SPOLUPRÁCE S RODIČI A VZÁJEMNÁ INFORMOVANOST	9
ŘEŠENÍ PŘESTUPKŮ	9

Obecný úvod

Minimální preventivní program ZŠ Valašské Klobouky navazuje na platné vzdělávací dokumenty, v nichž je zakomponována oblast zdravého životního stylu zahrnující prevenci zneužívání návykových látek, oblast osobního bezpečí, oblast společensko – vědní, včetně občanské, právní a etické výchovy.

Minimální preventivní program školy vychází z Metodického pokynu MŠMT k prevenci sociálně patologických jevů u dětí a mládeže č. j. 14514 / 2000 – 51.

Dále je MPP aktualizován v části „Program proti šikanování“ o Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže Příloha č. 22 Dodržování pravidel prevence vzniku problémových situací týkajících se žáků s PAS ve školách a školských zařízeních za účelem zajištění bezpečnosti a ochrany jejich zdraví. Nastavení systémové metodické podpory a práce s rodinou a školou či školským zařízením.

Cíl Minimálního preventivního programu

Cílem primární prevence je zvýšení odolnosti dětí a mládeže vůči sociálně patologickým jevům. V prostředí naší školy jde o realizaci dlouhodobého, komplexního primárního programu, do kterého bude zahrnuto vše důležité, dostupné a realizovatelné v našich podmínkách. Důraz musí být kladen na utváření celé osobnosti člověka, to je nejen na rozvoj stránky znalostní, ale především dovednostní a postojové.

Hlavním úkolem je vést žáky ke zdravému životnímu stylu, zdravému sebevědomí, správnému sebehodnocení, stanovení si reálných životních cílů, poznání sebe sama, ke zvládnutí stresu či k dovednostem řešit své problémy bez pomoci léků a jiných návykových látek ve spolupráci s rodiči a školou.

Prevence sociálně patologických jevů u dětí a mládeže zahrnuje především aktivity v těchto oblastech prevence:

- násilí a šikanování
- záškoláctví
- kriminality, delikvence, vandalismu a jiných forem násilného chování
- ohrožení mravnosti a mravní výchovy mládeže
- xenofobie, rasismu a antisemitismu
- užívání návykových látek
- kouření a pití alkoholu
- patologického hráčství
- sexuálního zneužívání dětí

- syndromu týraných a zneužívaných dětí

Strategie je zaměřena na všechny žáky 1. – 9. ročníku základní školy. Vzdělávací aktivity jsou směřovány k pracovníkům, kteří zajišťují preventivní činnost – metodik prevence, výchovný poradce, učitelé Ov, Rv a samozřejmě i třídní učitelé.

Charakteristika školy

- Základní školu Valašské Klobouky navštěvují žáci 1. až 9. ročníku. Celkový počet žáků je 573. Žáci jsou rozděleni do 13. tříd prvního a 14. tříd druhého stupně.
- Řada žáků na ZŠ tráví svůj volný čas po vyučování ve školní družině, která je v provozu od 6:00 do 16:00 hodin. Žáci jsou zde rozděleni do pěti oddělení, každá se svou vychovatelkou a specifickou náplní. Při školní družině existuje i školní klub, kde mají žáci možnost trávit svůj volný čas i během přestávek mezi vyučováním. V nabídce školního klubu je i řada různých kroužků, které se liší programem tak, aby si každý žák mohl vybrat podle svých zájmů. Školní klub funguje pro všechny žáky naší ZŠ od 13:30 a je pro děti zdarma. Na mimoškolní aktivity školní družiny a školního klubu je také kladen velký důraz v celkové skladbě preventivního programu.
- Ve školním klubu a školní družině existuje na ZŠ celá řada zájmových kroužků (výčet níže). Žáci si mohou půjčovat knihy ve školní knihovně, která je jim každodenně k dispozici.
- Z vybraných žáků každé třídy je sestaven také školní parlament, který na každoměsíčních schůzkách řeší potřeby žáků naší školy. Od tohoto školního roku má školní parlament návaznost na instituci, složenou ze zástupců všech vzdělávacích zařízení ve městě, který je zakomponován do hierarchie samosprávy města Valašské Klobouky.
- Škola i většina kmenových tříd jsou vybaveny moderními didaktickými pomůckami a technologiemi, ke kterým mají žáci přístup. Pro tělovýchovné aktivity žáků je mimo dvě vybavené tělocvičny k dispozici sportovní areál s umělým povrchem, který je do 15:00 výhradně rezervován potřebám ZŠ a jeho využívání je pro naše žáky také zdarma. Pokud není areál od 15:00 hodin komerčně využíván, má zde bezplatný přístup veškerá mládež do 15 let. Ve škole jsou v provozu odborné učebny vybavené pro potřeby výuky chemie, fyziky, dějepisu, zeměpisu, pracovní výchovy a dyslektického kroužku. Pro zvýšení atraktivity výuky je škola vybavena multimediálními tabulemi.
- Vyučování začíná v 7:50 hodin a končí podle dotace hodin v jednotlivých ročnících mezi 11:25 a 13:25 na prvním stupni a 13:25 až 14:40 na stupni druhém. Žáky vyučuje 68 pedagogických pracovníků. Dále ve škole působí dalších 14 zaměstnanců. Ve škole je 61 žáků se SVP.
- Konzultační hodiny výchovných poradkyň a metodika prevence jsou pevně stanoveny, je ale možno domluvit i individuálně dle potřeby na žádost žáků nebo rodičů.
- Případné problémy jsou ve škole řešeny ihned ve spolupráci s vedením školy, celým pedagogickým sborem a rodiči.

Analýza současného stavu ve škole

Těžiště prevence sociálně patologických jevů je rovnoměrně rozděleno mezi školního metodika prevence, školní klub a družinu a ostatní učitele a externí pracovníky na ZŠ. (Podrobný výčet práce je obsažen níže).

Práce školního metodika

Školní metodik prevence (Mgr. Jiří Dohnal) spolupracuje s vedením školy, školními výchovnými poradkyněmi (Mgr. Zuzana Jandlová a Mgr. Dana Fojtíková) a školní družinou a školním klubem (Lucie Šimoníková), s pracovníky Pedagogicko – psychologické poradny ve Zlíně a s pracovníky externích organizací (KAMPAK Valašské Klobouky, Unie Kompas...), zúčastňuje se seminářů z oblasti prevence sociálně patologických jevů a zdravého životního stylu, předává nezbytné informace a poznatky ostatním pedagogům, koordinuje plnění MPP a podílí se na organizaci řady akcí s preventivním programem. Metodik prevence vede přehled všech akcí, počty zúčastněných žáků a hodnocení akce. Metodik prevence také shromažďuje a analyzuje podněty ze Schránky důvěry.

K práci školního metodika prevence patří také shromažďování všech dostupných informací a kontaktů o institucích nabízejících pomoc, nabízení volnočasových aktivit jiných institucí žákům, poskytování konzultací žákům a rodičům a obohacování informačních pramenů s tematikou prevence a organizace preventivistických besed pro žáky. Mezi často oslovované instituce patří:

- R – EGO Slavičín
- Policie ČR Zlín
- Unie - Kompas
- PPP Zlín
- ABATOP (Tomáš Řehák)
- ČČK
- HZS

Práce školního klubu a školní družiny

Vedoucí školní družiny úzce spolupracuje s vedením školy, se školním metodikem prevence a výchovnými poradkyněmi a podílí se na realizaci preventivních akcí nejen v rámci družiny a školního klubu, ale napomáhá i ostatním pedagogickým pracovníkům v naplňování MPP. Vedoucí ŠK a ŠD vede evidenci akcí a čtvrtletně předkládá vedení školy hodnocení činnosti. Jejím těžištěm je však organizace mimoškolních aktivit a nabídka alternativních forem trávení volného času žáků.

Plánovaná nabídka aktivit školního klubu a školní družiny na rok 2020/2021

- TVOŘIVÝ KROUŽEK pro 1. – 3. roč.
- DRAMATICKÝ KROUŽEK pro 3. -7. roč.
- ZVÍDÁLEK pro 1. – 4. roč.
- KLUB ZÁBAVNÉ LOGIKY A DESKOVÝCH HER pro 2. – 4. roč.

.Práce vychovatelek a žáků podporuje všestranný rozvoj dítěte cestou přirozené výchovy, respektuje jeho osobnost a individuální potřeby. Vše se odvíjí podle možností, potřeb a zájmů zúčastněných.

Práce ostatních pedagogických pracovníků

Ve spolupráci s ostatními výkonnými složkami (vedení školy, školní metodik prevence, výchovný poradce, školní družina a školní klub) se snaží všichni pedagogičtí pracovníci zapracovávat téma prevence v souladu s učebními osnovami do široké škály vyučovacích předmětů:

- *rodinná, etická a občanská výchova* (zdravý životní styl, životní perspektivy, rozvoj sociálních dovedností, jednotlivé kategorie sociálně patologických jevů, jejich důsledky pro jedince a společnost a jejich právní aspekty, problematika lidských práv)
- *přírodopis* (zdravý vývoj organismu, negativní vliv návykových látek na fyziologii člověka, dopravní výchova)
- *chemie* (chemické složení psychotropních látek)
- *tělesná výchova* (zdravý životní styl)
- *výtvarná výchova* (protidrogová výtvarná kampaň)
- *český jazyk* (využití slohové stránky a jednotlivých textů z oblasti zdravého životního stylu, komunikace)
- *přírodověda a vlastivěda*

Třídní učitelé hodnotí a vyhodnocují se svými žáky akce školy.

Vedoucí mezipředmětových komisí vedou zápisy o akcích.

Rodiče jsou pravidelně informováni o akcích školy na třídních schůzkách.

Veřejnost je seznamována s činností školy na internetových stránkách školy.

Pedagogičtí pracovníci se dle nabídky DVPP průběžně doškolují v oblasti zdravého životního stylu a prevence sociálně patologických jevů.

Žáci hodnotí akce školy ústní i písemnou formou (např. slohové práce, literární příspěvky do školního almanachu i regionálního tisku).

Nedílnou součástí výuky je také organizování projektů, exkurzí, školních výletů a ostatních jednorázových aktivit (podrobný výčet aktivit je uveden v příloze).

Řada zájmových útvarů je realizována přes Dům dětí a mládeže.

Metody a formy práce k osvojení preventivních ochranných kompetencí

Cíle MPP jsou nadále vhodně rozpracovány dle učebních osnov do vyučovacích předmětů v jednotlivých ročnících:

Program prevence je zaměřen na:

1. – 5. ročník:

- společné stanovení pravidel soužití mezi žáky a učiteli
- zvyšování zdravého sebevědomí žáků
- zkoumání a uvědomování si vlastní osobnosti
- vnímání individuálních odlišností dětí mezi sebou a přijímání těchto jevů
- nácvik vzájemné úcty, sebeúcty a důvěry
- rozvoj schopnosti diskutovat, komunikovat, řešit problémy a konflikty
- rozvoj schopnosti klást otázky, umění vyjádřit svůj názor
- navozování příznivého klimatu ve třídě
- osvojování a upevňování základních návyků v rámci zdravého životního stylu
- základy etické výchovy
- důraz na spolupráci s rodiči
- nabídku volnočasových aktivit
- ekologickou výchovu

6. – 9. ročník:

Přechod na II. stupeň základní školy přináší řadu změn a z nich vyplývajících zátěžových situací – změna třídního učitele, střídání vyučujících v jednotlivých předmětech, odchod některých spolužáků a příchod nových, zvýšené nároky na objem a strukturu učiva. Proto jsou každoročně do výuky nově utvořených kolektivů začleňovány tzv. adaptační kurzy – třídní zážitkový pobytový program zaměřený na formování pozitivních vztahů ve skupině. Pro tento školní rok jsme se opět rozhodli uspořádat adaptační kurz pro žáky 6. ročníku svépomocí.

Program prevence je zaměřen na:

- vzájemné poznávání žáků
- vytváření vztahů důvěry mezi žáky a učiteli a mezi žáky navzájem
- stanovení pravidel soužití třídní komunity
- formování skupiny, která je pro žáky bezpečným místem, která jim pomůže vyhnout se rizikovému chování – šikanování, užívání alkoholu a drog, vzniku různých typů závislosti
- začlenění nových žáků do třídy
- trénink obrany před manipulací, umění říci „ne“

- umění vyrovnat se s neúspěchem
- nácvik efektivní komunikace na základě vlastních prožitků
- nácvik řešení zátěžových situací
- zvýšení schopnosti odolávat nebezpečím (odmítat alkohol, drogy,...), krizím, stresu
- společenské vztahy
- modelové situace poskytující návody k řešení problémů

V rámci vyučování bude zajišťována rovněž návštěva kulturních institucí (knihovna, divadlo, kino), žáci se dle možností budou účastnit sportovních a kulturních soutěží, předmětových olympiád, vzdělávacích pořadů dle výběru třídního učitele a jiných aktivit.

Spolupráce s rodiči a vzájemná informovanost

Jedním z důležitých kroků pro zajištění efektivity programu je informovanost rodičů žáků. Ta je zajištěna formou třídních schůzek, případně individuálních pohovorů a Školskou radou.

Aktivity zaměřené pro rodiče:

- Seznámení rodičů s MPP v rámci třídních schůzek
- Nabídka konzultačních hodin třídních učitelů, výchovného poradce, školního metodika prevence
- Nabídka propagačních materiálů
- Pohovory na třídních schůzkách o nebezpečí drog, cigaret, alkoholu zejména u starších žáků
- Informovanost rodičů prostřednictvím webových stránek školy a Městského zpravodaje o programu školy v oblasti prevence sociálně patologických jevů a zdravého životního stylu

K zjištění aktuálního stavu sociálně negativních jevů ve škole jsou využívány dotazníky, třídnické hodiny, hodiny předmětů výchovného charakteru. Zjišťování je průběžné. V případě potřeby je přizvána pracovnice PPP.

Samotní rodiče žáků se mohou zúčastnit řady aktivit realizovaných v rámci MPP.

Řešení přestupků

V případě, že škola bude mít podezření na používání návykových látek či na výskyt jiných sociálně patologických jevů, bude postupováno dle Školního řádu a patřičného pokynu MŠMT. Na pohovoru s žákem se bude aktivně podílet dle konkrétní situace třídní učitel, výchovný poradce, preventista či ředitel školy. Věc bude oznámena zákonným zástupcům, případně jim bude doporučen pohovor s odborníky. V případě nezájmu zákonných zástupců bude kontaktováno oddělení péče o dítě.

Aktualizace MPP

- Součástí minimálního programu školy je i aktualizovaný „**Program proti šikanování**“ [zde](#).
- Dne 15. 10. 2018 byl minimální preventivní program aktualizován o „**Krizový plán v případě výskytu šikany a návykové látky**.“ Kompletní znění metodického doporučení je k dispozici [zde](#).
- Dne 26. 1. 2019 byl minimální preventivní program aktualizován o nové metodické doporučení MŠMT „**Rizikové chování ve školním prostředí - drogy**.“ Kompletní znění metodického doporučení je k dispozici [zde](#).
- Dne 26. 1. 2019 byl minimální preventivní program aktualizován o nové metodické doporučení MŠMT „**Rizikové chování ve školním prostředí - alkohol**.“ Kompletní znění metodického doporučení je k dispozici [zde](#).
- Dne 26. 1. 2019 byl minimální preventivní program aktualizován o nové metodické doporučení MŠMT „**Rizikové chování ve školním prostředí - tabák**.“ Kompletní znění metodického doporučení je k dispozici [zde](#).
- Dne 13. 3. 2019 byl minimální preventivní program aktualizován o nové metodické doporučení MŠMT „**Zásady přístupu k dětem, žákům, studentům s PAS (autistické spektrum) v rámci vzdělávacího procesu**.“ Kompletní znění metodického doporučení je k dispozici [zde](#).
- Dne 2. 11. 2020 byl minimální preventivní program aktualizován o materiál NÚKIB o kybernetické bezpečnosti [zde](#).
- Dne 17. 9. 2021 MPP aktualizován o přílohu „Měření efektivity MPP“ [zde](#)